

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINJEVA ULICA 6 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečni a naročnina 6.— ltr, za inozemstvo 15.20 Ltr

IZKLUČNO ZASTOPŠTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

Računi pri poštno čekovnem zavodu: Ljubljana št. 10-351

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Efficaci azione aeree

Novo velivoli avversari abbattuti nel Mediterraneo centrale

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 16 aprile il seguente bollettino di guerra n. 684:
Sul fronte cirenaico attività di elementi avanzati.
Sono continuate le azioni di bombardamento sugli obiettivi di Malta. Cacciatori

deschi hanno distrutto in combattimento sette apparecchi avversari nel cielo dell'isola.

In un fallito tentativo di attacco a nostri piroscafi in navigazione nel Mediterraneo centrale, due bombardieri inglesi sono stati abbattuti dalla caccia germanica di scorta.

Uspele letalske operacije

Devet sovražnih letal sestreljenih na srednjem Sredozemskem morju

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 16 aprila naslednje 684. vojno poročilo:

Na cirenaškem bojišču delovanje preujnih elementov.
Nadaljevale se se akcije bombardiranja ciljev na Malto. Nemški lovci v borbah v

zraku so uničili nad otokom 7 sovražnih letal.

O priliki ponesrečenega sovražnega poskusa napada na naše ladje na plovi v srednjem Sredozemlju so nemški lovci v spremstvu sestrelili dva angleška bombnika

Vsi sovražni sunki v Cirenaiki odbiti

Angleži so imeli pri tem znatne izgube in so morali izprazniti važne postojanke

Z operacijskega področja, 17. aprila s. Na cirenaški fronti se je nekaj italijanskih kontingentov premaknilo nekoliko naprej. Pri teh operacijah odleteli niso nalezeli na nikak sovražni odpor. Čim pa so dosegli svoje cilje, je sovražnik proti njim sprožil vrsto operacij s kratkim akcijskim radijem, kakor so bile obeležene v zadnjih vojnih poročilih. Očitno je bila to zakasnela reakcija na italijanske manevre. Zasedeno je bilo obalno področje blizu cestnega križišča Bir el Temrada, kjer se steka več cest. Ta uspeh je omogočil, da so oddelki topništva in oklopni vozili v zadnjih dneh uspešno intervenirali proti vsem sovražnim poskusom. Pod pritiskom italijanskih oddelkov se je sovražnik že 7. aprila umaknil s svojih prednjih postojank. Dan nato je ponovil svoje napade, ki pa so se spet izjalovili. Naslednji dan so italijanski ojačeni izvidniški skadri pričeli stikati za sovražnikom ter napadli in pogrnali v beg več njegovih prednjih oddelkov. Pri tem spopadu je bilo 3 sovražnih

oklopnih vozil uničenih. Več protitankovskih topov je bilo zaplenjenih in ujetih; je bilo mnogo ljudi, med njimi 7 oficirjev. Dne 12. je sovražna kolona pričela prodirati proti italijanskim postojankam, toda italijanske in nemške letalske sile so to takoj prestregle in prisilile k umiku. Čeprav pa je bil vsak sovražni napad v kalizart, je nasprotnik nadaljeval s to svojo taktiko in 13. aprila so se znova razvile borbe, ki so zavzele tokrat precej večji obseg. Sovražna kolona so podpirali oklopni avtomobili in motorizirano topništvo. Že to kaže, da je imela kolona vse drugačne naloge, kakor pa izvršiti enostaven izvidniški sunek. Toda tudi ta sovražni poskus se je izjalovil. Borba je bila mestoma zelo sridita in osim silam je uspelo uničiti ali zapleniti 7 sovražnih tankov in mnogo drugih motornih vozil. Ujeta sta bila dva oficirja in mnogo vojakov. Na sovražni strani je padlo tudi mnogo ljudi. Ostanke kolone so se v neredu umaknili na svoje izhodišče.

Civilna prometna letala v vojni službi

Z operacijskega področja, 17. aprila s. Posebni poročevalec agencije Stefani je z letalom obiskal nekaj italijanskih letalskih oporišč, na katerih sta obe veliki italijanski letalski družbi »Ala Littoria« in »LAFI«, ki sta prej vzdrževali italijanske transkontinentalne letalske zveze, razvili ogromno komplicirano in nad vse težavno vojno delovanje s svojimi letali, ki so do pričetka vojne vzdrževali letalski promet med posameznimi kontinenti. Ko je vladal še mir, je bila javnost mnenja, da bo treba v primeru vojne opustiti civilno letalsko službo in letalske zveze z drugimi kontinenti ter predelati letala v vojne namene. Vojna pa je odpravila mnogo takih negativnih nazorov o uporabi letalstva in tudi mnenje o civilnem letalskem prometu v vojni je bilo treba opustiti. Obe družbi sta združili svoje letalske sile, ki sedaj nastopajo pod imenom SAS ter sodelujejo tudi z letalskimi oboroženimi silami. Ta letala služijo še nadalje civilnemu letalskemu prometu in vzdržujejo nad vse važ-

ne letalske zveze. Ko bo prišel čas, bodo objavljeni podrobni podatki o delovanju SAS in se bo natanko izvedelo, koliko delo so opravila v vojni njena letala in kolik je njihov prispevek za zmago. Letalci, ki opravljajo svojo službo s temi letali, pa so doživeli že loslej mnogo junških dejanj. Italijanska transportna letala so prepeljala v Libijo, v Rusijo, v Albanijo, na Egejsko področje že mnogo stotisoč ton vojnih potrebščin, prevažala pa so tudi vojske z vsem njihovim orožjem, cele vojaške oddelke in vso njihovo opremo. Iz vojaških razlogov ni mogoče objaviti podrobnih podatkov o teh transportih, toda letala so preletela že na milijone kilometrov in bila v zraku že na stotisoče ur. Prepeljala so mnogo kolonskih družin iz Libije v Italijo. Tvegala so pot preko nevarnih teritorijev do vrha natovorjena z vojnimi potrebščinami; in tudi z razstrelivi. Italijansko civilno letalstvo tako sodeluje v vojni in si je čeprav ga nihče ta trenutek ne pozna, zaslužilo pozornost vsega naroda.

Novi zvezni tajniki

Rim, 17. aprila s. Fašistični odredbeni list je objavil, da je Duce na predlog Tajnika Stranke imenoval vrsto novih pokrajinskih zveznih tajnikov. Za pokrajinske tajnika v Kotoru je bil imenovan Peter Asti, v Catanzaru Manlio Candrilli, v Cosenzi Ubaldo Kotoli, v Sieni Luigi Sommariva, v Teramu Josip Rotini, v Viterbu Mario Algurno. Novi pokrajinski tajnik v Kotoru bo prevzel svoje posle v prisotnosti inspektorja stranke za Dalmacijo Josipa Bastanija 23. aprila.

Malteški red v počastitev spominu vojvode Aostskega

Rim, 17. aprila s. V palači malteškega reda so večeraj priredili svečano komemoracijo za pokojnim vojvodo Aostskim. Pri komemoraciji je govoril Eksc. Mariano d'Amelio, prvi častni predsednik kascijskega sodišča. Svečanosti so se udeležili princesa Mafalda d'Asia veliki admiral Thaon di Revel, veliki mojster reda princ Chigi, prof. Volpi di Misurata, mnogo častnikov in dam reda.

Poročanje prefektov

Rim, 17. aprila s. Za 28. april so bili sklicani v Rim vsi prefekti v kraljevini. V Beneški palači bodo Duceju poročali o svojem delovanju.

General Szombathely v avdijenci pri papežu

Vatikan 17. aprila s. Papež je sprejel večeraj načelnika madžarskega generalnega štaba generala Szombathelya in njegovo spremstvo v privatni avdijenci. Pozneje je general Szombathely obiskal tudi vaticanskega državnega tajnika kardinala Magliana.

Druga zbirka volnenih predmetov

Rim, 17. aprila s. Od 21. aprila dalje se bo pričela druga zbirka volne za Oboroženo silo. Da bi se pospešilo zbiranje volnenih predmetov, bodo posebne skupine fašističnih žena, mladih fašistk, dopolavoristov in fašističnih vseučilištnikov sami dvignili te predmete pri darovalcih ter jim izstavljali zanje posebna potrdila. Po buči se je odzvalo že veliko število fašističnih družin. Na ta način bo podan nov dokaz popolne solidarnosti naroda z Oboroženo silo.

Italijanska melioracijska razstava v Sofiji

Sofija, 17. aprila s. V domu lepih umetnosti v Sofiji se bo 22. t. m. otvorila velika italijanska melioracijska in kolonizacijska razstava. V Sofijo je prispela posebna italijanska delegacija pod vodstvom senatorja Tramponija, nacionalnih svetnikov Crollalanza in Gerinija ter prof. Ramadora. Ta delegacija bo ob tej priliki obiskala tudi glavne bolgarske melioracijske centre.

Madžarsko letalstvo

Budimpešta, 17. aprila s. Viceregent je sredi izdal proglas na madžarsko mladino. Opozoril je na veliki pomen letalstva v sedanjih vojni. Madžarska je preživela v dobi po trianonski pogodbi hude čase. Če si hoče zagotoviti svojo bodočnost, si mora ustvariti jako letalsko silo. Nazadnje je pozval s toplimi besedami madžarsko mladino, naj se zbere pod zastavami madžarskega letalstva.

Bolgarsko odkovanje japonskega poslanika

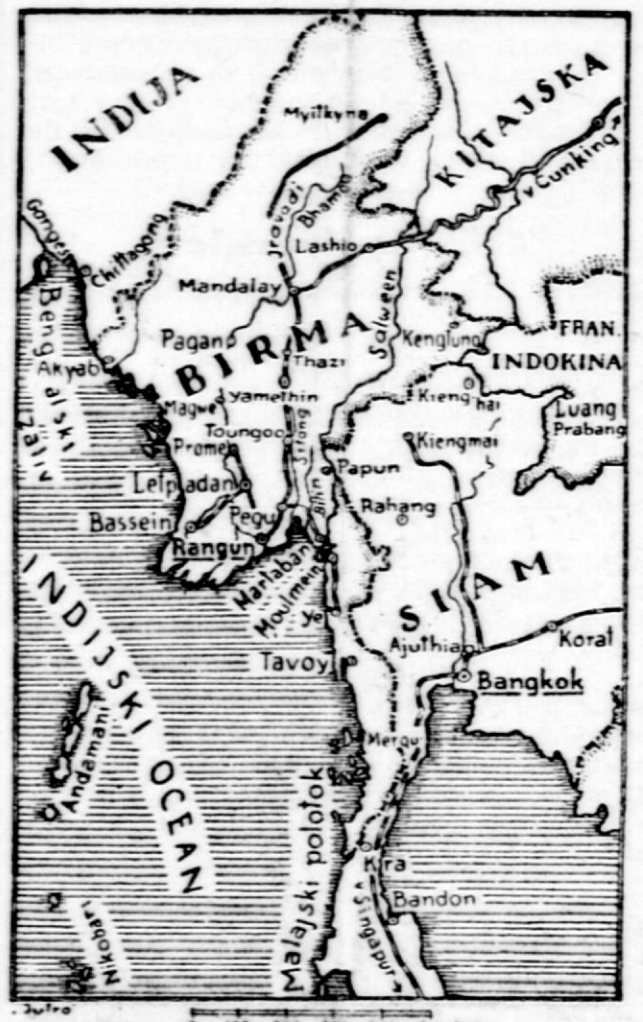
Sofija, 17. aprila s. Kralj Boris je sprejel japonskega poslanika v Ankaru in ga odkloval z velikim križem za civilne usluga.

Srdite borbe v Birmi

Japonski pritisk z vsakim dnevom bolj narašča — Angleške in kitajske čete se morajo neprestano umikati

Bangkok, 17. aprila s. Iz Mandalaya poročajo, da so se med četami generala Alexandra in mnogimi japonskimi kolonami razvile srdite borbe. Japonski pritisk postaja na fronti ob Irawadyju vedno jačji. Angleži so se umaknili iz nekaj krajev.

Rim, 17. aprila s. V New Delhiju je bil objavljen službeni komunik o operacijah v Birmi, po katerem so se večeraj srdite borbe nadaljevale na vsem bojišču. Angleške čete, ki so zapustile Mingiangi, se še umaknile še nadalje na nove postojanke blizu Jencainga, severno od Minhajta.

Položaj v Birmi vedno bolj resen

Saigon, 17. aprila s. Zastopnik kitajskih oboroženih sil je izjavil, da so pričeli Japonci, ki prodirajo po dolini Irawadyja, ogrežati boke in zaledje kitajskih čet, ki drže Mijolo. Položaj je za te čete izredno težaven. Japonci so s petimi divizijami ojačili svoje sile v Birmi. Dve diviziji sta že

prispele v Rangun, kjer so angleška letala opazila 40 japonskih prevoznih ladi. Ena kolona že prodira proti severu vzdolž reke Salvenu proti Foiku, glavnemu mestu pokrajine Karen, druga kolona prodira proti severovzhodu.

Evakuacija Kalkute

Zeneva, 17. aprila s. Objavljeno je bilo, da je general Wavell izdal vse ukrepe za evakuacijo Kalkute, ki jo nameravajo spremiti v trdnjavo.

Naraščajoča nevarnost za Avstralijo

Stockholm, 17. aprila s. »Allehanda« poroča v posebnem poročilu iz Londona, da je spričo poraza na Batanskem otoku postal problem avstralske obrambe spet nadvse pereč. V londonskih krogih računajo vedno bolj z japonsko invazijo. Prebivalstvo v Avstraliji je znova nadvse vznemirjeno spričo razvoja dogodkov. Avstralcji so se že nekoliko pomirili, ko so pričeli Japonci razvijati svoje operacije v Birmi in v smeri proti Indiji. Sedaj se je nevarnost za Avstralijo znova povečala. Japonci lahko napadejo avstralski kontinent na pelih točkah, na severozapadu, pri Port Darwinu, pri Port Moresbyju, z Nove Kaledonije in v Cantparijskem zalivu. Priprave za obrambo Avstralije so se zaradi tega spet zelo pospešile, vojaške oblasti pa ne prikrivajo silnih težav v pogledu obrambe tako dolge obale, kakor jo ima Avstralija.

Portugalske družbe ustavile pomorske zveze z Brazilijo

Lizbona, 17. aprila s. Dve portugalski paroplovni družbi sta sklenili opustiti vzdrževanje paroplovnih zvez z Brazilijo.

Ob braziljski obali potopljene ladje

Buenos Aires, 17. aprila s. Iz Ria de Janeiro poročajo, da sta bili 50 milj daleč od Natala ob braziljski obali potopljeni ladji »Tentrich« in »Baalbeck«. Posadko obeh ladij sta se rešili.

Letalski alarm v San Franciscu

Buenos Aires, 17. aprila s. Iz San Franciscu v Kaliforniji poročajo, da je bilo mesto večeraj jutraj alarmirano. Nekaj trenutkov po pričetku alarma so prejele oddajne radijske postaje v San Franciscu nalogo, da prekinjejo oddaje.

Nemško vojno poročilo

Sovjetski napadi odbiti — Nove osvojitve na vzhodni fronti — Bombardiranje angleških ladjedelnic

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 16. aprila. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na vzhodu je napadal sovražnik na posameznih mestih. Napadi so bili odbiti s krvavimi izgubami nasprotnika.

V srednjem odseku je bila uničena od svojih zvez odrezana skupina sovjetskih sil, potem ko so se prej ponesrečili sovražnikovi poizkusi prodora s hudimi krvavimi izgubami.

V severnem odseku fronte so priborili oddelki vojske in SS v krajevnih napadih v najtežjih terenskih okoliščinah nadaljnje ozemlje.

Pri letalskih napadih na Murmansk so bili doseženi številni zadetki z bombami na pristaniških napravah in skladiščih. Ena večja in dve srednje veliki trgovski ladji sta se vneli. Spremljalci lovci so sestrelili 7 sovražnikovih letal.

V severni Afriki ni bilo nobenih posebnih bojnih dogodkov.

V letalskih spopadih nad Rokavskim prelivom in pri poletih sovražnika nad Nemški zaliv so sestrelili lovci in mornariško topništvo 10 angleških letal.

Bojna letala so napadla v noči na 16. aprila važna angleško pristanišče in ladje delniško središče Sunderland. Po zadetkih z bombami težkega kalibra so bili opaženi občestni požari.

Angleški bombniki so v poslednji noči izvršili vznemirjalne polete nad razne kraje v zapadni Nemčiji. Civilno prebivalstvo je imelo malenkostne izgube. Sestreljeno je bilo eno sovražnikovo letalo.

Nekaj podrobnosti

Berlin, 17. aprila s. Listi poročajo v svojih vesteh z vzhodnega bojišča o srditih borbah severovzhodno od Ilmenskega jezera. Po bobnečem ognju toniščeva je sovražnik s tanki napadel postojanke nekoga nemškega oddelka in prodrl skozi prvo obrambno črto ter se vrnil še globlje med nemške vrste. Nemške čete pa so kmalu prešle v protinapad obkrožile vse ozemlje, na katerem je sovražnik vdrl med postojanke in po hudih borbah so obkrožile sovjetske čete ter jih sedaj uničujejo. Na bojišču ob Sviru, med Ladogo in Onego, kjer sneg še ni pričel kopneti, so se prav tako nadaljevali povsem brezuspešni sovražni napadi. Tudi tam je bilo uničenih več sovjetskih oddelkov in Finci so se polastili mnogo vojnih potrebščin.

Preostale sovjetske sile so se umaknile. Na bojišču je obležalo na tisoče ljudi.

Letalske sile so intenzivno posegale v borbe na področju ob Ilmenskem jezeru in so hudo bombardirale sovjetske tanke. Tako da jih je bilo mnogo razdejanih. Letala so bombardirala tudi postojanke, ki jih je sovražnik spreminjal v odporne gnezda. Strmoglavci so uničili nekaj sovjetskih protiletalskih baterij.

Kar se tiče velikega letalskega napada na Murmansk se je izvedelo da je prvi val bombnikov »New 87« napadel luko pred večernim opoldne. Letala so zadelo sovjetsko 10.000tonsko potniško ladjo. Več drugih bomb je eksplodiralo na bližnjem pomolu. Ladja se je kmalu vnela. Nekaj trenutkov pozneje je nastala silna eksplozija, ki je ladjo do kraja uničila. Nemški lovci, ki so spremljali bombnike, so se spopadli s skupino lovcev tipa Hurricane in Rata. Dve sovražni letali sta bili sestreljeni.

Nekaj ur pozneje so nemška bojna in strmoglavna letala znova napadla pristaniška naprave, lovska letala pa so držala v šahu sovražne letalske sile. Nemška letala so sestrelila nadaljnjih 5 sovražnih letal, ne da bi sama izgubila kak aparat. Ko je bilo ozračje očiščeno, so se strmoglavci znova pogrnali na notranjo luko, poškodovani dve tovorni ladji po 5000 ton zažgali več skladišč in porušili nekaj pomolov.

Tudi v Sunderlandu v Angliji so nemška bojna letala povzročila veliko škodo. Po informacijah DNB je tam izbruhnilo nekaj občestnih požarov med ladjedelnimi stavbami.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 17. aprila s. Finsko vrhovno poveljstvo beleži v svojem snočnem vojnem poročilu, da so bili sovjetski napadi na Anuško ožini povsod krvavo odbiti. V zadnjih 24 urah je obležalo na bojišču pred finskimi postojankami nad 1250 sovjetskih vojakov. Koncentriran ogenj finskega topništva in pregazni finški protinapadi so zmerom preprečili da bi Sovjeti s svojimi množestvenimi napadi dosegli kakršenkoli uspeh. Čestokrat je bil sovražnik razpršen in uničen celo na svojih lastnih postojankah. Na Karelski ožini je bil prav tako odbit večji sovjetski napad. Sovjetske čete so imele pri tem znatne izgube. V vzhodni Kareliji je bil končno v kalj strt sovjetski napad ob Suilovnem prekopu. Bolj proti severu se je sovražnik omejil na lokalne napadalne

Duce je osebno izročil odkovanje zaslužnemu nemškemu letalskemu oficirju

Rim, 17. aprila s. V prisotnosti letalskega državnega poltajnika in nemškega letalskega atašeya v Rimu je Duce večeraj zjutraj sprejel nemškega letalskega kapetana Joahima Müncheberga in ga odkloval z zlato svečnijo za vojaške zasluge, ki si jih je pridobil pri letalskih operacijah na sredozemskem bojišču. Duce je izrazil kapetanu Münchebergu obetern svojo najvišjo pohvalo.

Kapetan Müncheberg je star šele 23 let. Doslej je dosegel 67 letalskih mag. Udeležil se je vojnih pohodov v Belgiji, Nizozemski, Franciji, velikih letalskih napadov na Veliko Britanijo in je tedaj sestrelil 42 sovražnih letal. Lani ga je Hitler odkloval z viteškim križcem s hrastovimi listi. Že v predzadnjem februarju je bil premeščan na sredozemsko oporišče in se je udeležil mnogih letalskih spopadov. Sestrelil je oltle nadaljnjih 20 sovražnih letal. Udeležil se je tudi pohoda proti Grčiji in bvti Jugoslaviji. Kapetan Müncheberg je prvi tuji vojak, ki je bil odklovan z italijansko zlato svečnijo za vojaške zasluge. Müncheberg poveljuje skupni lovcem že znamenite eskadrile Schlagneter, ki je bila doslej na 320 letih proti sovražniku.

Doma je iz Frieirichshofa na Pomorjanskem. Že z 18 leti je postal pilot. Med svojimi tovariši je zelo priljubljen. Tudi med italijanskimi letalci si je pridobil velike simpatije. Posebno je ponosen na svoj uspeh proti velikim angleškim bombnikom tipa »Sunderland«, ki jih je dosegel 3 sestrelil. Nekli četrti bombnik tega tipa je hulo poškodoval. V zalivu Marsa Sirocco na Malti je s svojim letalom napadel ob neki priliki velik bombnik tipa »Sunderland«, čeprav je bila v njegovi neposredni bližini neki angleški rušilec. Nad zalivom ga je napadla skupina »Hurricaneov«. Enega izmed njih je sestrelil. Nato je napadel bombniško letalo s svojimi strojnimi ter ga uničil. Njegovo letalo je bilo precej poškodovano, vendar mu je uspelo vrniti se na oporišče. V treh dneh je bilo letalo popravljeno in kapetan Müncheberg se je spet pogrnal v nadaljnjo borbo.

Sprejem pri Duceju ga je zelo ganil in izrazil je svoje občudovanje, da ne more ostati še nekaj dni v Rimu, ker ga dolžnost kliče na delo.

Komunistična propaganda v Severni Ameriki

Rim, 15. aprila. Kakor poročajo iz Lizbone, kaže sedaj zaveznitvo med Zedinjenimi državami in Rusijo svoje prve rezultate v državi ameriških plutokratov, kjer je boljševiska propaganda v zadnjih mesecih dosegla višek in povzroča zlasti med dijaki množične vstopce v komunistično stranko, ustanovljeno pred kratkim v New Yorku. Po statistikah beleži komunistična stranka vsak mesec najmanj 200 novih članov in najmanj 500 imen simpatizerjev. Spričo tega se je pojavila v Zedinjenih državah prava zaskrbljenost, čeprav v Ameriki ni kakega Crippea v vladi, ki bi pridigoval o potrebi živahnije izmenjave stikov med anglosaško in moskovsko mladino, toda, kaj naj proti temu boljševiskemu valu ukrenejo ameriške oblasti? Navzlic vsej zaskrbljenosti nekaterih krogov ameriški dijaki še vedno izpisujejo posebne polje za vpis, ki jih je poslal v New York Stalin, in s svojimi idejami močno ovirajo plutokratsko funkcioniranje države Seveda Roosevelt, ko je na široko odprl emisarijem klavira in srpa vrata Zedinjenih držav, da bi si pridobil zaveznitvo Sovjetske zveze proti čsi in Japonski, gotovo ni hotel iti tako daleč sedaj pa je že preporno in ni več zdravila pred to nevarnostjo, ki si jo je nakopal.

Tudi to je eno izmed značilnih posledic politike onkraj Atlantika, ki je hotela močno uveljaviti svoj glas v svetu, ki pa je prvo etapo svojega poslanstva zaključila s porazom pred svojimi lastnimi prijatelji. Oni drugi poraz, ki se bo pojavil v borbi s sovražniki, pa bo prav tako slei ah prej prišel in prav gotovo ne bo ostal brez posledic. (Ultimno notizie).

Amerika ustavila dobavo živil za Francijo

Lizbona, 17. aprila s. Večeraj bi bili moral kreniti iz New Yorka v francosko severno Afriko dve severnoameriški ladji s tovorom mleka. Njun odhod pa je bil nedavno odpovedan. Pozneje je Sumner Welles izjavil, da je vlada odredila prekinitve dobav živil, obleke in obutve Franciji, dokler se ne razčisti položaj.

Poostrena ameriška cenzura

Buenos Aires, 16. apr. d. Iz Washingtona javljajo, da bo prispelo tjakaj v kratkem 40 direktorjev ameriških listov. Washingtonska vest pravi, da je namen tega potovanja ameriških novinarjev v Washington ta, da se seznanijo in spriljzajo z ameriško cenzuro ter da bi imeli v bodoče zanjno več razumevanja. Kakor znano, so bili cenzurni ukrepi v Zedinjenih državah zadnji čas zelo poostreni.

Navodila Eksk. Graziolija

komisarjem okrajnih glavarstev in funkcionarjem Visokega komisariata

Ljubljana, 16. aprila

Predvčerajšnjim jutraj je Eksk. Graziolij sprejel v vladni palači komisarje okrajnih glavarstev in drugih funkcionarjev ter strokovnjakov Visokega komisariata in jim podal pregled položaja občin v pokrajini v zvezi z občinskim upravljanjem, proračuni, ustanovami in prispevki za javna dela. Nato je obrazložil delovanje krajevnih podpornih ustanov in namestitvenih uradov ter je govoril o uspešnem delovanju zdravstvene službe. Prednet posebne proučitve je bilo vprašanje oskrbe z živili

ter nadzorstvo nad živilskimi nakaznicami in cenami. Obrazložil je nekatera vprašanja poljedelskega značaja, zlasti v zvezi z bolj koristno izrabo zemljišč za obdelovanje v skladu s potrebami pokrajine.

O raznih vprašanjih, ki so bila postavljena v razpravo, so poročali komisarji okrajnih glavarstev in navzoči funkcionarji.

Visoki Komisar je končno dal točna navodila za delovanje na vseh področjih pokrajinskega življenja.

Vrhovno sodišče je razveljavilo sodbo proti Vokiću in njegovi ženi

Po tri in pol urni javni razpravi se je senat kasacije odločil, da vrne zadevo v ponovno razpravljanje okrožnemu sodišču

Ljubljana, 17. aprila.

Na začetku januarja je bila pred ljubljanskim okrožnim sodiščem razprava proti bivšemu aktivnemu poročniku Ostoju Vokiću in njegovi ženi Olgji. Državno tožilstvo je obtožilo Ostojo Vokića, da je 11. aprila lani v Novem mestu odvzel na škodo državnega erarja bivše Kraljevine Jugoslavije iz orožniške postaje, kjer je bila blagajna štaba dravske divizije 13 milijonov 500.000 dinarjev gotovine. Vokić Olga pa je bila obtožena, da je od 11. aprila do 15. maja lani pomagala svojemu možu prikrivati v Ljubljani in njeni okolici znesek 10.500.000 dinarjev, vedoč, da ga je njen mož ukradel. Ostoje Vokić, da je zakrivil zločinost zoper imovino po §§ 314, 316 t. 4 k. z., Vokić Olga pa prestopke zoper imovino po § 333-II. t. 2 k. z.

premalno pojasnjene. V splošnem je sodba verjela vse obtožbeni in odklanjala vse obremenitve.

Sodba trdi, da je bil obtoženev zagovor skladen. Je pa cela vrsta važnih nasprotij v zagovoru obtožena. Doslodno zanikanje krivde še ne pomeni, da je zagovor resničen. Odstrova da niso resnična druga dokazna sredstva. Glede pričevanja najpomembnejše priče Batistića je vrhovni državni tožilec mnenja, da je ključ pravilnega razumevanja v razmerju, ki je bilo med obtožencem in pričjo Batistićem. Edinstven je tudi primer, da je sodišče verjelo več obtožbeni kot divizionarju, pričji Živanoviću, ki ni prizadel.

Končno je vrhovni državni tožilec ugotovil tudi pomanjkljivosti postopanja formalnega značaja, sklicujoč se na § 336 t. 5 in 6 k. p. Zaslizane niso bile nekatero zelo važne priče, ki jih je predlagal državni tožilec. Gre za pričjo Hauptmanna, ki je prvi na policiji zaslizal obtožena, za pričjo Vojska, Salbergerja in Strausa. Vse to je odločilno tudi za oceno dejanja drugoobtoženke in zato je vrhovni državni tožilec predlagal, naj senat reviziji ugotovi ter zadevo vrne v ponovno razpravljanje istemu sodišču.

Podrobnosti obtožbene in poteka razprave so našim čitateljem nedvomno že v spominu, saj smo tedaj o zadevi podrobno poročali. Po dvodnevni razpravi, ko so bile zaslizane številne priče, izpovedujoče nasprotujoče si izjave, je senat okrožnega sodišča razljal sodbo, po kateri je odklonil, da bi se dejanje obeh obtožencev moglo oceniti po naštetih paragrafi. Spoznal je Ostojo Vokića za krivega prestopka po § 379 k. z., ker je kot državni uslužbenec, ki mu je bil poverjen službeni denar, uporabil oziroma dal v uporabo od tega denarja 340.000 din. Obsojen je bil na 10 mesecev zapora, na povračilo stroškov kazenskega postopanja in plačilo povprečnine v višini 200 lir. Glede ostalega zneska je bil oproščen, da bi ga vzel z namero, pridobiti si protipravno imovinsko korist. Zaradi take kvalifikacije je bila soobtožena Olga Vokićeva popolnoma oproščena.

Branilec dr. Štor se je v odgovoru podrobno pečal z vsemi navedbami pismene revizije in ugotovil, da je sodba pravilna, ko stoji na stališču, da si obtoženev ni hotel prisvojiti denarja. Važno je pri vsem samo, s kakšnim namenom je obtoženev ravnal, ko je prevzel denar. Razlike med izpovedmi Batistića in Vokića niso važne za namene obtožbenca. V vseh važnih zadevah Batistić in Vokić soglašata. Revizija se spušta v oceno dokazov sodbe, kar ni dopustno. Hauptmanove izjave niso ugotovljene v zapisniku, temveč so samo zaključek neurista Hauptmanna. Branilec ugotavlja, da ne drži nobena materialna pravna graja in da ni podana nobena pravna pomanjkljivost. Glede drugoobtoženke ugotavlja, da je ni mogoče obsojiti, ko je bil prvoobtoženev spoznan za krivega dejanja po § 379 k. z., Vokić Olga ni državna nastavljenka. Revizija torej ni osnovana, prav tako pa ni osnovan tudi priziv glede višine kazni. Branilec je zaključno predlagal, da senat zavrne vse pravne leke.

Proti tej sodbi je državni tožilec Lenčevšek takoj prigljal revizijo glede kvalifikacije dejanja obeh obtožencev, priziv pa glede višine kazni Ostoja Vokića. O reviziji je odločilo kasacijsko sodišče, ki je za včeraj razpisalo zadevno javno razpravo. Razprava se je začela ob pol 10. dopolne v posvetovalnici kasacijskega sodišča. Senat petorice so tvorili: kot predsednik svetnik Lajovic, kot referent dr. Mastnak in kot člani sodnega kolegija dr. Kranjc, dr. Bizjak in dr. Vičar. Obtožnico je zastopal vrhovni državni tožilec dr. Stubeč, obtožena pa zagovarjal dr. Štor.

Razprava je bila ob tri četrti na 13. prekinjena z napovedjo, da bo odločitev razlžena ob 17. uri v sejni sobi. Točno ob napovedanem času je predsednik senata svetnik Lajovic razlžal naslednjo sodbo:

Kasacijsko sodišče je ugodilo reviziji. Sodba okrožnega sodišča se v celoti razveljavlja in predmet vrača okrožnemu sodišču v ponovno razpravljanje. To svojo odločitev senat utemeljuje s tem, da dejansko obstoje pomanjkljivosti formalnega značaja, ker se niso zaslizale priče Hauptman, Vojska, Salberger in Straus. Hauptmanova izpoved bi utegnila z drugimi važnimi momenti voditi do drugačne ocene dejanskega stanja. Prav tako bi bile važne tudi izpovedi drugih prič. Sodišče je moralo razveljaviti tudi tisti del sodbe, ki se tiče obtoženke, ker je njena krivda odvisna od krivde glavnega obtožena.

Poročilo dr. Mastnaka je trajalo dobri dve uri. Po kratkem odmoru je predsednik dal besedo vrhovnemu državnemu tožilcu, ki je v celoti vzdrževal navedbe pismene revizije, obenem pa se dlje zadržal na nekaterih formalnih in materialnih kršitvah zakona, ki so bile po mnenju obtožbe storjene s prvostopno sodbo. Uvodoma se je zadržal na vprašanju pristojnosti sodišča. Ugotovil je, da je po § 15 vojaškega kazenskega postopnika pristojno civilno kazensko sodišče. Neglede na to določilo pa je jasno, da je nastopila pristojnost rednih kazenskih sodišč, čim je odpadlo specialno sodstvo. V nadaljnjem se je vrhovni državni tožilec pečal z nekaterimi okolnostmi, ki so bile

— Poznam korenino ki ima to posebno lastnost, da ponehajo bolščina, če jo držimo v roki.

— Beži no s svojim neupnim praznoverjem!

— Kakšno praznoverje! V mislih imam korenino gnilega zoba.

Ne nasedajte zlobnežem

Ljubljana, 17. aprila

Ugotovljeno je bilo, da širj nekaj zlobnežev vzmirljive vesti o usodi, ki naj bi zadelo vlagatelje bivše jugoslovanske Pošne hranilnice. Pri tem skušajo izigrati dobro vero vlagateljev in doseči, da bi jim prepustili svoje vlozne knjižice pod najugodnejšimi pogoji. Prebivalstvo se poziva, da prijavi najbližnjim policijskim in karabinjerskim stražnicam te brezvestneže, ki skušajo špekulirati z nevednostjo vlagateljev in z njihovimi neposrednimi denarnimi potrebami.

Posamezne prizadete države, ki so naslednice bivše kraljevine Jugoslavije, se proučujejo vprašanje vlog pri Pošni hranilnici in zato je vsako uganbanje o teh vlogah popolnoma neutemeljeno. Gotovo pa je, da bo fašistična vlada dobrohotno upoštevala posebno razmere malih vlagateljev, ki jih je treba bolj kakor vse druge zaščititi. Lahko pa zagotovo, da bodo omenjeni zlikovci, če jih bo mogoče s pomočjo prebivalstva izslediti, eksemplaricno kaznovani.

Pregled šolskih kuhinj GILL-a

Ljubljana, 17. aprila

Po nalogu zveznega poveljnika so prvaki GILL-a obiskali Devico Marijo v Polju, Zlog, Sostro, Lipoglav, Ig, Brezovico Log, Drenovgraj, Vrhniko in Ligojno ter pregledali tamkajšnje šolske kuhinje, v katerih prejema hrano nekaj tisoč otrok. Povsod so ugotovili povsem redno pripravljene živili in čistoto v kuhinjah in obednicah. Ukrenili so vse potrebno, da se bodo šolske kuhinje vzdrževale še nadalje in da bodo poslovale z vedno večjim uspehom.

Tečaj nadzornic v počitniških kolonijah GILL-a

Ljubljana, 17. aprila

Po nalogu zveznega poveljnika GILL-a je podpoveljnik otvoril tečaj nadzornic v počitniških kolonijah. Prisotni so bili zvezna nadzornica, prvaki GILL-a, učiteljice in mnogo obiskovalk tečaja, ki so skoraj v celoti obenem učiteljice na ljubljanskih šolah. Podpoveljnik je očrtal namen tečaja in je naglašal potrebo, da se doseže določeno število voditeljic, ki se bodo zavetale nalog, ki jih je treba opraviti na tem področju in ki bodo tehnično izvežbane, tako da bodo lahko uspešno delovale po posameznih fašističnih kolonijah, ki se bodo organizirale v pokrajini in v katerih bo preživelo po tisoč otrok. Zahvalil se je zdravnikom, ki nameravajo predvati v okviru tečaja ter je nato tečaj sam otvoril.

Nemški kapital na jugovzhodu

Včeraj teden je bila pod predsedstvom Franza Haslachera seja nadzornega odbora Kreditanstalt Bankverein Dunaj, na kateri je bila predložena bilanca ter račun dobička in izgube v lanskem poslovnem letu. Poslovno področje banke se je lani zopet znatno razširilo. Bilančna vsota se je zvišala v primeri s predlanskim letom za okroglih 230 milijonov mark ali za 29,2%. Tekoči računi in hranilne vloge so se zvišale za 246 milijonov. Zelo razveljavil razvoj kažejo kreditni posili. V ta namen razpoložljiva sredstva so se zvišala v primeri s predlanskim letom za okroglih 68.000.000. K zvišanju je znatno pripomoglo razširjenje kreditnih poslov na Madžarskem, v bivši Poljski ter nove podružnice v Mariboru, Celju, Kranju in na Bledu.

Poleg notranjih poslov je posvečala banka posebno pozornost svojim poslom na jugovzhodu. S napredujočo konsolidacijo razmer v bivši Poljski se je moglo poslovno področje podružnice v Krakovu znatno razširiti. Zasedba pokrajini bivše vzhodne Galicije je ustvarila pogoje za ustanovitev podružnice v Lvovu, kjer je Kreditanstalt že imela podružnico do konca prve svetovne vojne. Posil podružnice v Budimpešti so se po poglabitvi nemško madžarskih gospodarskih stikov znatno razširili. Banka igra važno posredovalno vlogo, ker neposredno edeluje pri nemško madžarskem obratnem prometu. Njen položaj v madžarskem bankarstvu je razviden najbolj iz dejstva, da je bila lani udeležena v celokupnem deviznem prometu Madžarske za blizu 20%. Podružnica v Budimpešti je dobivala znatna denarna sredstva od centralne, poleg tega ji je bila pa priključena ekspozitura v Novem sadu, in v njeno in-

teresno sfero je prišla tudi banka in hranilnica d. d. v Apatinu. Zadovoljivo so se razvijali tudi posli Union banke v Bratislavi, ki ima večino njenih delnic Kreditanstalt. Ta denarni zavod je lani podvojil svojo bilančno vsoto in ustanovil več podružnic.

Po razpadu bivše Jugoslavije je bila potrebna reorganizacija bančnih poslov bivšega Splošnega jugoslovanskega bančnega društva d. d. Glavna podružnica v Beogradu bo vodila v bodoče ob ohranitvi dosedanjega kapitala 100 milijonov Bančno društvo d. d. Beograd posle v Srbiji in se bo njeno poslovno področje razširilo s prevzemom odtotne podružnice Jugoslovanske Unionbanke. Posil na Hrvaškem so bili prenešeni na Bančno društvo za Hrvaško d. d. v Zagrebu, ustanovljeno letos v marcu. Pri tem denarnem zavodu, ki ima 125 milijonov kun osnovne glavnice, je Kreditanstalt v okviru nemškega bančnega konzorcija vodilno udeležena.

Z Goreniskega

Prvotno grad, zdaj bolnica. Valvazor pripoveduje, da je zgradil grad na Golniku leta 1550 Georg Kreuzer iz Kranja. Po smrti njegovih naslednikov je prešel grad v last plemiča von Oberburg Andre Bernardina, ki ga je prodal plemiču Gallenfelsu. Od 1860 do 1917. je imel grad 14 gospodarjev, potem je pa postal zdravilišče. Po razpadu bivše Jugoslavije je ošlo zdravilišče za tuberkulozne na Golniku, čigar lastnik je bil oskrbovalni fond za vračajoče se bojevnike, razlščeno. Tudi dependance železničarjev in vse nepremičnine so prešle lani 26. avgusta v last Koroške. Vsa Gorenjska, ki šteje okrog 185 tisoč prebivalcev, ni imela večje javne bolnice, in zato so preuredili zdravilišče na Golniku v javno bolnico.

Okrožni vodja dr. Pototschnig v Kranju. V sredo 8. t. m. se je vršil v dvorani Ljudskega doma v Kranju poučni večer treh krajevnih skupin NSDAR iz Kranja. Na zborovanju je prisel tudi okrožni vodja dr. Pototschnig iz Celovca, ki ga je spremljal okrožni vodja Kuss.

Gauleiter na Gorenjskem. Danes teden je prisel na Gorenjsko Gauleiter dr. Reiner v spremstvu Gauhauptmanna Nadmessniga in vodje deželne zveze za ptujski promet dr. Pogatschnigga. Pregledal je vrsto obratov in posestev deželne samouprave. Ze zgodaj jutraj je obiskal tečaj Hitlerjeve mladine v Planici. Tam si je ogledal tudi skakalnico in nov sodniški stolp, potem se je pa odpeljal v Kranjsko goro in dalje proti Bledu. Med potjo si je ogledal tudi gofsko igrišče. Popoldne je obiskal Bohinjski kot in si ogledal tudi ribogojnico.

Smrtna nesreča. Sprevodnik tovornega vlaka Janez Jarkovič je prišel od dan na kolodvoru Lesce-Bled med premikanjem pod kolesa vagonov, ki so mu odrezala obe nogi. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico, kjer je pa težkim poškodbam podlegel.

Nemški optanti postanejo nemški državljani. Danes teden je deželni svetnik povabil na sestanek 12 v kamniškem okrožju bivajočih nemških optantov iz Ljubljane in jim izročil kot prvem državljanске listine državnega ministra za notranje zadeve.

Iz pokrajine Trieste

Predavanje bukareškega univ. profesorja. V prostorih združenja profesoristov ter umetnikov je predaval univ. prof. na univerzi v Bukarešti prof. G. Uscolescu o rumunski književnosti. Med poslušalci je bil tudi rumunski konzul Dr. Demetrio.

V petih minutah izgubil 500 lir in jih spet dobil. V ulici Macchiavelli je našel g. Josip Camuffo, stanujoč v ulici Marconi, bankovec za 500 lir. Takoj se mu je zazlelo, da jih je moral izgubiti nekdo, ki je korakal pred njim. Pohitel je naprej in povprašal vojnega pohabljence Petra Cutrona, uradnika pri nekem zavodu v Triestu. Cutrona je pogledal denar ter zatrdil, da ni izgubil ničesar. G. Camuffo pa se ni dal prepričati, ampak je sam prešel denar. Dognal je, da ima Cutrona 500 lir premalo ter mu je vrnil 500 lir, ki jih je bil izgubil pred petimi minutami.

Zidarjeva nezgoda. Pri delu se je ponesrečil 38letni zidar Jakob Capelli iz Guardiella Scoglietto št. 1. Ima poškodbe na desnem kolenu in desni rami. Ponesrečenega Capellija so prepeljali v bolnico kraljice Helene.

Rumunski pianist Dinu Lipatti bo koncertiral v ponedeljek 20. t. m. v veliki avli liceja »Dante Alighierit. Na sporedu so Bachove, Scarlattijeve, Chopinove, Schubertove in Enescujeve skladbe.

Druga zbirka volne. Dne 25. aprila bo tuji v Triestu druga zbirka volne za vojake na bojišču.

ničesar kar bi zaslužilo obsodbo. Samo v tvojih očeh, ki jih je zasenčila ljubosumnost. Zabavam se, to je povsem naravno. — Zabava te mešati možkim glave, nastavlja ti in ponujati se jim... — To je pa že preveč! — Kaj hočeš? Vem, kaj govornik, kaj sem videl. Kar je videl vsakdo... Nocoj s tistim mladim Mauricem Breuveryem... — Kaj, ti si ljubosumen na tega fantiča! Ah, to je pa že od sile! — To ni noben fantič, temveč lep petindvajsetletni mladenič. Všeč ti je, naiven je, resen, plah, romantičen... To je zate prijetna izprememba po dolgočasnih in izkušenih Parizanih... In ugaja ti mešati mu glavo, vznemirljati ga in vzbujati njegovo ljubezen. Saj se sploh več ne gane iz hiše. Ze ves mesec, odkar smo prispeli sem, preživi ves čas pri tebi. Večerne zebave, tenis, izprehodi... Nocoj je brez pretanka plesal s teboj... In kako se je pretvarjal, kako blažen je bil, kako zamaknjen... Zdaj je pa bilo Mariji Tereziji vsega tega že dovolj.

— Pusti me pri miru. Spat hočem, utrujena sem. Nočem prečuti noči s poslušanjem ted bedastih in žaljivih očitkov... Pojdi spat. — Dobro, že grem. Toda če tega mladega Maurica Breuveryja ne odloviš — in sicer takoj jutri — storim to sam in ne posebno prijazno, to mi že lahko verjameš. — Pusti me pri miru! — Odel je s nakupičnim gnevom, povečanim se s tem, da nedvomno ni hotel oditi. Ko je ostala Marija Terezija sama, je takoj legla k počitku. Preden je pa zaspala je še malo razmišljala. Ali je bila res mi-

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Petek, 17. aprila: Rudolf, Aničet DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matka: Vizija na jezeru

Kino Sloga: Tarzanov upor

Kino Union: V špijonski službi

Umetniško razstava v galeriji Obersnel na Gosposvetski cesti

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkoczy ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7

S Spodnje Štajerske

Novi grobovi. Na Pobrežju pri Mariboru je umrl 8. t. m. posestnik Jerauš Kasper. Doma je bil iz Admonta, leta 1883. je bil kupil posestvo na Pobrežju. Star je bil 94 let. V mariborski bolnici je umrla žena steklarskega pomočnika Marija Romer iz Studencev, stara 29 let. V Celju je umrla Virginia Grossleth von Werkstätten roj. Mees. Njene zemске ostanke so prepeljali v Graz.

Gibanje prebivalstva v Ptujju. Od 30. marca do 12. aprila je bilo v Ptujju 18 porodov. Poročili so se v tem času Metod Nejdžič s Hertjo Gregorc, Jakob Toplak z Nežo Lubec, Voldemar Hintze z Dagmar Schmeditz, Franc Ilesič z Angelo Polešar, Josip Zabudar z Ano Černivec, Anton Rob z Anjo Zofata in Franc Relch z Marijo Dalmom. Umrli so pa Anton Schicker, Terezija Pličič, Marija Weisk, Marija Jurša, Frančiška Klajnšek, Ivanka Jurgec, Ana Pučko, Amalija Vnuč, Valter Kranjc, Marija Makočnik in Frančiška Mihali.

Znak stajerskega Heimatbunda obvezen. Po naredbi šefa civilne uprave na Spod. Štajerskem morajo vsi člani stajerskega Heimatbunda nositi članske znake. Kdor pa ni član in bi nosil članski znak, bo najstrožje kaznovan. V posebnih primerih se lahko izreče tudi smrtna kazen. Člani pa morajo nositi znake.

Nova zbirka za zimsko pomoč. Zadnja javna zbirka za zimsko pomoč na Spod. Štajerskem je vrgla 256.000 mark. V Celju so nabrali 70.000, v Ljutomeru 10.000, v Mariboru okoli 37.000, v Mariboru mestu 75.000, v Ptujju 32.000, v Brezicah 16.000, v Trbovljah tudi 16.000.

Poroka. V Mariboru sta se poročila v terek železniški ključavničar Franc Aristovnik in Marija Mramor, oba iz Studencev.

Nezaposlenost v Ameriki

Število v Ameriki zaposlenih se je šeer povečalo v februarju okroglo za 400.000, vendar je pa nezaposlenih še vedno 4.000.000. Skupno število zaposlenih delavcev se je znižalo od decembra lanskega leta do letošnjega januarja za 1.300.000. »New York Times« menijo, da se je dvignilo število zaposlenih zopet na 58.000.000. V petih največjih ameriških mestih se je pa nezaposlenost kljub temu znova povečala. To velja zlasti za Detroit in Filadelfijo, čeprav so bile tam zgrajene nove tvornice odnosno ladjedelnice.

Najtoplejši kraj na svetu

Najtoplejši in najmržljivi kraj na svetu sta vzbujala vedno razumljivo zanimanje znanstvenikov, čeprav ljudje ne žive radi ne v enem ne drugem. Vedno so se pa našli kraji, ki so bili še mržljivi ali še toplejši kakor prej znani. Za najtoplejši kraj je veljala dolgo takozvana »dolina smrti« v Kaliforniji. Zdaj pa vemo, da leži kraj najhujše vročine nekje drugje, ne pa v Indiji ob Rdečem morju ob reki Amazonki. Najbolj vroč kraj na svetu je dolina Luth v Iranu. To je okrogla kotlina sredi gorskih grebenov, visokih do 4000 m.

Vročji južni vetrovi pihajo v kotlino, iz katere ne morejo naprej. Tako se razvle tu vročina, kakršne ni nikjer drugod na svetu. Človek, ki ga zanese pot v to kotlino, dobi vti, da je v pravem kotlu. Znanstvena ekspedicija, ki je bila prodrla leta 1935 v dolino Luth, je namerila vzhodno od vasice Nasrabat temperaturo 58° v senci.

Brazilski listi skrčili obseg

Zaradi omejitve v potrošnji papirja so morali tudi lastniki brazilskih časnikov skrčiti njihov obseg. Zaenkrat je bilo številno strani zmanjšano za tretjino prvotnega obsega.

VEČJE ZLO

— Ali si moraš misliti kaj neprijetnejšega kakor je budilka, ki ne zvonil.

— Pač, pač, budilko, ki zvonil.

Mati in hči

Marija Terezija, sama v svoji sobi v prvem nadstropju, se je za hip sklonila skozi okno, odprto v topli noči. Z vrta se je širil prijeten vonj. V daljavi so se videli nejasni obrisi gričev, tam za poseko pa migljajoči lesk morja v mesečini.

Toda Marija Terezija se je bala prehlada po plesu in sploh za naravne lepote ni bila nič kaj posebno vneta. Zaprla je okno, spustila zastore in se ustavila pred lepo razsvetljenim ogledalom, zroč na prizor, ki jo je zanimal najbolj: na sebe samo.

Ljubila je svojo lepoto, linije svojega telesa, prihajajoče v dobro narejeni obleki do polne veljave, obliko in izraz svojih oči, ust, vsega pravilnega in nežnega obraza, obrobjenega z zlatimi kodri, pristrizženimi po najnovejši modi. Nocoj je vzbujala pozornost kakor vedno. Bilo je tako zabavno presenetiti te dobrodušne malomeščane. Zares se ni dolgočasila pri tej ubogi teti Belacovi, ki je bila presrečna, da jo je imela pri sebi in ki si je izmišljevala vse mogoče, da bi ji napravila bivanje pri sebi čim prijetnejše. Da, mala večerna družba se je bila zares posrečila. Celo Denisa, res, na kakor vedno, se je bila nekam razmaja.

Marija Terezija se je zdramila iz zamišljenosti. Vrata za njenim hrbtom so se bila odprla. V ogledalu je videla vtropiti Alberta Versina. Odložil je smoking in ga zamenzjal z zeleno, črno progastim domačim sukničjem, ki je še razlžil njegovo krepko postavbo. Široki obraz je imel zategnjen v

izraz, ki ga je Marija Terezija dobro poznala.

Je že zopet tu, ta njegova nesrečna lju. bosumnost, je pomislila brezbrizno, toda nejevoljno.

— Kaj, Albert, ti še ne spiš? — Je dejala prijazno. — Jaz sem strašno trudna. Skoraj dve uri sta minili...

— Govoriti moram s teboj... Čakal sem na trenutek...

— No, počakaj še do jutra, prosim te.

— Ah, Marija Terezija, ne posmehuj se mi! Zdaj ni pravi čas za to. Moja potrpežljivost ima svoje meje. Da, in bodi tako prijazna in ozri se name drugače kakor v ogledalu... Nocoj si se vedla skrajno grdo, pohujšljivo.

— Pretiravaš... Smeje se je obrnila.

— Prav nič ne pretiravam. Ah, kar poglej se v ogledalo!... Ta obleka, ki si v nji naga, v kateri se vidi tvoj vrat, tvoja ramena in noge do kolen... In tako, v sami srajci... da, v srajci se vržeš med plesom v naročje vsakemu moškemu, ki hoče plesati s teboj... Da te le sram ni!

Njegov glas je bil postal trd, osoren. Oči so se gnu srdito iskrile.

Ježilo jo je to in vendar se ji je smilil. Ubožec, nikoli se temu ne bo privadil. Vedno isti očitki...

Is sočutja se je premagala, da ni skomignila z rameni, ni pa mogla zadržati zdehanja.

— Ne govori tako glasno, — mu je svetovala. — Saj veš, da ima Denisa sobo kraj moje in lahko bi te slišala.

— Ah, ne svetujem ti govorniti o najini

hčerki, — je odgovoril tiše, toda z naraščajočo razdraženostjo. — Lep zgled ji daješ. Mati hodi okrog napol naga, nesramno flirta, privlači k sebi vse moške...

— Ah, prosim te, dragi moj, ne ponavljaj mi vedno istih bedastih očitkov. Saj ni moja krivda, da sem lepa in da zahteva sodobno družabno življenje svobodno in neprisljivo vedenje, ki pa mimogrede rečeno ničesar ne pomeni, ker je povsod dovoljeno... Preveč starokopiten si, verjemi mi.

— Morda. Toda meni se ne zdi, da bi bilo tako... A ti, to ti povem, bi se morala vsaj malo krotiti v tej vaški družbi, ki jo presenečaš, ki se ti po pravici čudi... Nikar se ne smeš... Vem dobro, da je to tvoje edino hrepenenje, edini cilj... biti všeč... vzbujati poželjenje... To je odvratno. Čim zagledaš moškega, misliš samo na to, kako bi ga očarala, zapeljala. To bi poskusila z vsakim... tudi z beračem... da se ne zmešiš zame, tega nisi ne omenjam. Kaj ti pa je do mene? Tudi za našo teto se ne zmešiš, ki je ogrožena nad tem.

— Cisto po krivici, ti pravim.

— Ne oziraj se niti na najino hčerko, ki trpi, ko te vidi tako.

— To je še večja neumnost. Denisa me spoštuje tako, kakor me mora spoštovati in kakor zaslužim njeno spoštovanje... Sicer je pa še otrok... in sploh...

— Ni več otrok, sedemnajst let ji je, kakor je bilo tebi, ko sva se vzela. Inteligentna je, resna, vidi vse dobro in... — Hotela sem reči, pa si me prekinil, da ni v mojem vedenju ničesar, slišiš, prav

Najlepši ljubljanski koticiki

Mala nova četrt pod Rožnikom na robu zelenega zaščitnega pasu

Ljubljana, 17. aprila. Ljubljana ima v vsakem okraju drugačno lice. S tem sicer ni rečeno, da je neprijetno neenotna. Vsak okraj ima svoj čar in prav ta pestrost je tisto, kar se človeku najbolj priljublja v Ljubljani. Če se preseliš iz Trnovega za Bežigrad, se ti zdi, da si napravil dolgo potovanje ter da si prišel pod drugo podnebje. Drugačna so obzorja tu in tam, drugačna tla in tudi veter ne piha tu in tam enako. Med tem ko ima Trnovo še čar in značaj predmestja, kljub nekaterim najbolj modernim mestnim vilam, za Bežigradom ne zasledeš nič več kmečkega. Tu se zdi Ljubljana najmlajša. Zopet drugačno razpoloženje se polasti človeka v Šiški. Tu se staro naselje preliva v novo, tako da lahko govorimo o stari in novi Šiški kakor o stari in novi Ljubljani. Ob vznožju Šišenskega hriba, ki je hrbet Rožnika, se človeku zdi, da si šel v Vodnikove besede o »lužah, mlakah in deranjavi. Luž in mlak je sicer zdaj že zelo malo, nekaj več jih najdemo v domačem kraju Koseskega v Koseszah. Koseski pa ni opeval koseskih luž in mlak.

Zopet drugačno lice nam kaže Ljubljana na južni strani rožniškega hribovja. Kakor da sta Šiška in Rožna dolina ločeni med seboj ne le z nizkim gričevjem, temveč tudi z več dni dolgo potjo. V Rožni dolini skopni spomladni sneg včasih celo teden dni prej kakor v Šiški. Rožna dolina je precej dobro zaprta proti mrazim vetrovom in ker je odprta proti jugu je v nji topleje kakor v Šiški. Med tem ko se iz Šiške odpira pogled proti severu na planine, ki so pogosto pobeljene s snegom, da človeka zazebajo že ob samem pogledu na nje, je pokrajinska slika na južni strani Rožnika bolj mehka. Krimsko pogorje se mehko riše v obzorje, oko pa tudi rado počiva na samem Rožniku.

Rožna dolina s četrtjo, ki jo imenujejo »pod Rožnikom«, pa ima še svoje posebne koticike, ki zaslužijo krajevske za sebe. Skrivajo se kakor v zalivih v vznožju rožniškega gričevja ter se zlivajo z gozdovi. Eno takšnih naselij — če ga smemo tako imenovati — je ob Cesti na Rožnik v soseski mestne gozdne drevnice. Lahko rečemo, da je samostojna četrt, čeprav šteje le nekaj hiš in ima le eno kratko ulico. Nastala je skoraj skrivaj, čez noč. Se pred leti je bila tam mala loka, travnik, ki je bil baje namenjen za park. Najprej je na tej lokici nekdo postavil vr-

no kolibo, menda za shrambo orodja, in ogradił zgornji konec travnika, pod gozdom. Tedaj so stale hiše samo še na levi strani Ceste na Rožnik. Tudi tiste vile so baje zašle tja po pomoti, češ, da bi morala ostati nezazidana zemljišča na obeh straneh ceste. Toda, ker so pač hiše tam že stale, naj bi ostala nezazidana vsaj loka na desni strani ceste in cesta sama je bila res nekaj časa precej točna meja med zazidanim in nezazidanim pasom. Pisali smo pa že, da je vedno težava z mejo med »zelenim« zaščitnim pasom in mestnim zidovjem, če se zidovje preveč približa meji neokrnjene narave. Tako je bilo tu tudi tukaj. Če so meščani že kupili lepa zemljišča ob desni strani ceste, so jih pač za to, da bi na njih zidali. Zato so si pa tudi prizadevali, da bi jim dovolili zidavo. Dokazovali so, da zaradi tega zeleni pas ne bo trpel kakšne vidne škode in da mesto tudi ne bo prikrajšano pri svojih sprehajališčih. Tudi lepe hiše, zlasti še če jih obdajajo dobro urejeni vrtovi in če niso sezidane pregesto, lahko krase okolico. Sicer so pa tam zazidali le kos travnika in zidovje ni zadelo na sam gozd. Le ena hiša stoji neposredno ob gozdu, a v soseski te loke, v drugi skupini podrožniških parcel. Tam je pa menda res že skrajna meja mestnega zidovja in naprej v gozd ne bo več zašlo. Menda se gozd štiti sam na sebi najbolje. Že zato, ker v njem ni tako enostavno zidati. Gozd je že preveč oddaljen od glavnih prometnih žil, od vodovodnih cevi, elektrovoda, kanalizacije in drugih mestnih pridobitev.

Meja zaščitnega pasu ob Cesti na Rožnik pri mestni drevnici je bila prestavljena prav za prav šele nedavno. Na desni strani ceste vse nove hiše niso še niti gotove. Zidati so začeli lani in zidovje je še neometano. Vendar lahko že rečemo da je Ljubljana dobila še eno četrt, najbrž najmlajšo, a zato tem lepšo. Ta koticika spada nedvomno med najlepše v Ljubljani. Če bo kdo začel opisovati naše »koticike«, tega pač ne bo smel prezreti. Ta je pa tudi precej znan, čeprav je skrit v koticici ob vznožju rožniškega gričevja, ker držita skozi dve poti najlepših ljubljanskih sprehajališč. Novo naselje, ki nastaja ob Cesti na Rožnik višje proti Čadu, pa ne spada več k temu koticiku. Tudi tam je že prebita meja zaščitnega pasu. Zadnja leta so začeli zidati na njihah med Cesto na Rožnik in Večno potjo, to se pravi med Cadom in Kollmanovim gradičem.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI
Predstave ob delavnikih ob 16. in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

KINO MATICA • TELEFON 22-41
Izvirna ljubljanska drama mladega kiparja v baročni okolici samotnega jezera.
Vizija na jezeru
V glavnih vlogah: Javor Pal — Klari Tolmaj — Elis Simor

KINO UNION • TELEFON 22-21
Vojška spijonaza med bivšo Avstro-Ogrsko in carsko Rusijo!
V špijanski družbi
V glavnih vlogah: Pal Javor in Klari Tolmaj

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Ken Maynard in njegov konj Tarzan v kovbojskem filmu:
Tarzanov upor
Kot dotlejšni kulturni film »SLOGA« zanimivosti iz življenja Eskimov.

strahovit vihar. Nesrečni Dario Viola je zaradi groznega viharja omagal in je zaradi odreenelosti umrl. Pokojnik je pripadal organizaciji avantgardistov.

— **Smrten padeč s petega nadstropja.** 53letnega delavca Emilija Bossija iz ulice Ripamonti 28 v Milanu so iskali varnostni organi zaradi neke tatvine. Bossi se je vzel na okenski okvir in hotel na napušče od koder je nameraval pobegniti. Pri tem pa je izgubil ravnotežje in je omahnil v globino. Priletel je s petega nadstropja na cestni tlak in je bil pri priči mrtev.

— **Preiskava zaradi blaženstva C. Volpicelli.** Pod predsedstvom kardinala Granata di Belmonte se je sestala obredna kongregacija, da prouči pogoje blaženstva č. Katarine Volpicelli, ustanoviteljice zavoda služabnic presvetega srca. Volpicelli je bila rojena 21. jan. 1839 v Napulju in je umrla 28. decembra 1894. L. 1874 je ustanovila omenjeni zavod.

— **Za otarjenj skrito žito.** V frakciji Gerbo di Fassano v okolici Cunea so odkrili varnostni organi večjo količino žita, ki je bilo skrito za otarjenj neke kaple milostne Matere božje. V zvezi s tem najdba je bilo ovadenih več oseb.

— **Sestanek na fakulteti političnih ved v Firenci.** Z odobritvijo ministra Bottai se je pričela v navzočnosti prosvetnega podtajnika važna konferenca v Firenci, na kateri se bodo obravnavala vprašanja, ki se nanašajo na fakulteto političnih ved v okviru vseučiliške študijske preureditve.

— **Na polju slave je padel strojničar** Eugenio Battista Salina, rodom iz Fresscora Cremasico pri Cremoni. Star je bil 26 let. Organiziran je bil v fašistični stranki. Po poklicu je bil kmetovalec.

— **Vrtnje v domovino.** Iz Genova je odpotovalo v svojo domovino 400 nemških ranjenih vojakov, ki so v tamošnjih bolnišnicah ustanovah povsem okrevali.

— **Rossinijeve proslave v kraljevi operi.** Na pobudo ministra narodne kulture se bo slovesno proslavila 150letnica rojstva znamenitega skladatelja G. Rossinija. V okviru te proslave bodo izvajali na odru kraljeve opere v Romi izbrana Rossinijeva operna dela. Uprizoritve bodo v maju pod pokroviteljstvom ministra narodne kulture.

— **Metuzalemsko starost je doživela** vedno čila starka Marija Bartardini; rojena v Sarmatu l. 1840, stanujoča sedaj v Stradelli pri Pavii. Starica praznuje te dni svoj 102. rojstni dan in zatrjuje, da ni hotela nikdar s svojim zdravim, dolgim življenjem delati zdravniškemu konkurenci. Okoliško ljudstvo pripisuje čistiljivi starici čudodelno moč in se obrača v vseh važnejših zadevah k njej za nasvete.

— **Zavod za socialno zavarovanje** v Ljubljani opozarja vse one člane, ki stanujejo v krajih Zg. Šiška, Koseze, Dravje, Podutik, Dolnice, Kamna gorica, Poljane, Glince itd. in se ne morejo poslužiti zdravniške pomoči v zavodnem ambulatoriju, da ordinira g. dr. Rupnik za člane urada vsak terek, četrtek in soboto ob 10. do 12. ure v gostilni Kavčič na Celovški cesti v bližini tramvajске remize. Bolnišničani se morejo zglašiti samo pri imenovanemu zdravniku, ker bo zavod odsele; povračal stroške za neuradnega zdravnika samo v nujnih slučajih. Po potrebi in če gre za neodložljivi slučaj se lahko pokliče zdravnik tudi telefonično na št. 44 62.

— **Papežev radijski govor.** Dne 13. maja bo oddajal vatijski radio ob 18.30 papežev govor katoličanom vsega sveta ob svojem škofovskem jubileju. Sledila bo oddaja prevoda v glavnih jezikih. Naslednji dan bo papeževa svečana jubilejna maša v vatijski baziliki.

— **V Rim so odpotovali** na neko konferenco Katoliške akcije patriarh Piazza iz Venezie ter nadškofa Lavitrano iz Palerma in Boetto iz Genova.

— **Hérke-trójke** je povila te dni žena gasilca Cole Navilia iz Pellestrine. Mati in hčerke so čile in zdrave.

— **Poročna potovanja v Romo.** V marcu je bilo prodanih za poročno potovanje v Romo 252 vozovnic prvega razreda, 1165 vozovnic drugega in 541 tretjega razreda. Oj pritekla vozovnih olajšav za novoporočence, t. j. od 29. julija 1932, je posetilo Romo 315.493 novoporočencev.

— **Nov hrvatski general.** Poglavnik dr. Pavelić je imenovan poveljnik hrvatskega letalstva polkovnika Vladimirja Krena za generala. To je priznanje državnega vodstva za izredne uspehe hrvatskih letalcev na vzhodnem bojišču. Vladimir Kren je star 30 let in je najmlajši general hrvatske vojske.

— **Rumunsko odlikovanje maršala Kvaternika.** Rumunski kralj je odlikoval hrvatskega vojnega ministra maršala Kvaternika z velikim križcem rumunske vojne zveze z meči. Visoko odlikovanje je izročil maršalu Kvaterniku rumunski poslanik v Zagrebu.

— **Slovaško vojaško odposlanstvo pri Poglavniku.** Odposlanstvo slovaške vojske, ki se je udeležilo proslave prve obletnice ustanovitve Neodvisne Države Hrvatske je bilo sprejeto pri Poglavniku dr. Paveliću v svečani avdienci. Odposlanstvo je izročilo Poglavniku dve lovski puški in bronast kipec kot častno darilo slovaškega vojnega ministra generala Čatloša.

— **Izenačenje tečajka kung in franka.** Tudi na Hrvatskem so se letos pomladna poljska dela nekoliko zakasnela. Iz Nemčije je dobila Hrvatska večino potrebnega sočivnega semena. Semenski krompir

je dobila iz Nizozemske. Madžarska in Italija sta tudi dobavili Hrvatski semensko sočivje in lucerno. Večji uvoz iz inozemstva naj pripomore Hrvatski preudarni čas, potreben za organizacijo domačih proizvodnje semen. Za pospeševanje živinoreje je Hrvatska uvozila iz inozemstva za 5.000.000 kun plemenske živine in jo razdelila med napredne živinorejce. Do prihodnje žetve do konca avgusta je prepovedana vsaka prodaja žita in moke. Ne gre več samo za presežke proizvajalcev, temveč tudi za zaloge zasebnikov, presegaajoče 34 kg na vsakega prebivalca. Kdor ima zalogo moka mora vrniti krušno kartico. Kot zunanji politični dogodki začnejo časa je treba omeniti ureditev trgovinskih stikov med Hrvatsko in Francijo. Izmenjava blaga se bo omejevala na take proizvode, ki jih je obsegala že prej trgovina med Hrvatsko in Francijo. Dovoljena bo pa samo izmenjava blaga pod državnim nadzorstvom, dočim privatne kompenzacije ne pridejo v poštev. Tečaj kune bo izenačen s tečajem francoskega franka. Hrvatska bo sklenila trgovinsko pogodbo tudi s Španijo in blagovni tranzit pojde preko francoskega ozemlja.

— **Novi hrvatski parobrodna družba.** 31. marca je bila ustanovljena v Zagrebu Hrvatska rečna parobrodna družba d. d. (Hrvbrod) z delniško glavnico 100 milijonov kun. Podjetje bo vzdrževalo rečni promet doma in v inozemstvu, zlasti na Savi in Donavi. Večino delniške glavnice je prispevala država. V upravn. svetu so prof. Gjuro Stipetič kot predst., Rudolf Diels kot podpredsednik, dr. Alfred Schlegel, dr. Robert de Verette, Mar Waldow, dr. Vladislav Brajković, dr. Aleksander Primožič, dr. in g. Vuk Krajac, Karel Fries in Josip Novak kot člani. Za poslovovalnega člana upravnega sveta je bil imenovan korvetni kapitan Novak. Družba je začela poslovati že s 1. aprilom.

— **Nesreče.** Včeraj so bili sprejeti v ljubljansko bolnico le trije ponesrečeni, med njimi dva otroka. Milena Zajc, 4-letna hči posestnika iz Gornje Zadobroje je padla pod voz in ima zlomljeno desno nogo. Triletni sin v pokopjenega uradnika iz Ljubljane se je pri padcu pobil na glavi. Slavko Kavšek, 23-letni delavec iz Stične si je na krožni žagi obrezal prste leve.

Sportni pregled

Nogomet v Vzhodni marki
V Rapidovem stadionu v Mariboru se bila preteklo nedeljo odigrana še k jesenskem delu južnoštajerskega nogometnega prvenstva spadajoča tekma med domačinom Rapidom in SLV Zeltweg. Rapidovci so začeli z izredno naglico valiti napad za napadom proti vratom gostov, kasneje so pa postali žrtve tega pretiranega tempa. Tekma se je končala z zmago SLV Zeltweg 3:2 (1:2).

Mnoštvo mariborskih železničarjev pa je gostovalo v Leibnitzu in nastopilo proti tamkajšnjemu TuS Leibnitz. Mariborčani so doživeli visok poraz 8:1 (2:0).

V prvenstvu okrožja Vzhodne marke so padle v nedeljo štiri važne odločitve. Vienna, ki vodi, je premagala Admira 4:3. Tekma med Austrijo in Post SC se je končala s presenetljivim neodločnim rezultatom 0:0. FC Wien je premagal Wiener Sportklub 3:0 in Rapid Wacker 2:1. Vienna je že prvak nogometnega okrožja Vzhodne marke in se bo udeležila ožjega tekmovanja za državno prvenstvo.

Reorganizacija lahkoatletskih tekmovanj v Švici
Švicarji so se odločili, da uvedejo lahkoatletska prvenstva tekmovanja tudi za moštva. V prvi razred so prišli vsi lahkoatletski klubi, ki štejejo najmanj 64 aktivnih članov.

Število tekmovalnih panog je določeno za prvi razred na 15 (8 tekov, 3 skoki, 3 meti in 1 stalni tek), za drugi razred na 14 in za tretji na 9.

Na tekmovanjih poedincev je bilo skraćeno število nastopajočih. V prvem razredu jih sme nastopiti le 6, v drugem razredu 4 in v tretjem razredu 3.

Skepi italijanske plavalne zveze
Italijanska plavalna zveza je na svoji zadnji seji odobrila predloge, naj bi se poskusili skleniti z nemško plavalno zvezo mednarodni plavalni dvoboji. Če bodo sklenjeni, naj bi se vršili v Genovi 6. septembra in v Milanu 13. septembra. Ženski plavalni dvoboj med Italijo in Madžarsko bo 8. in 9. avgusta v Pecu.

Odobren je bil na isti seji tudi koledar italijanskih plavalnih prireditvev. Pri tem je bilo črtano s sporeda prvenstvo klubov. Prvenstvo poedincev bo v Genovi za se tri moške razrede in v Modeni za ženske. Waterpolo turnir bo letos organiziran v obliki turnirja, h kateremu bo pripuščena samo šest moštvev. Prvenstvo v skokih bo za moške v Bolzanu, za ženske pa v Veroni.

DNEVNE VESTI

— **Nj. Vel. Kraljica in Cesarica** je odredila nakup marmornih doprskih kipov bolgarskega kralja in kraljice. Oba kipa je umetniško izdelal znani bolgarski kipar prof. Kiril Todorov.

— **Razvoj avtarkije v Italijanski industriji** umetnih gnojil in modre galice. Italijanska industrija umetnih gnojil je dosegla tolikšno proizvodno stopnjo, da ne zagotovi lahko samo količin, ki jih potrebuje kmetijstvo, temveč da pridelata tudi tiste količine dušika, ki jih potrebuje vojna proizvodnja. Ta ugotovitev, ki o njej poroča Agit, je bila podana v letnem poročilu znanega italijanskega podjetja Montecatini in kaže s kolikšno odločnostjo je italijanska industrija znala premagati velike težave, ki jih je ustvarilo sedanje vojno stanje. Ta položaj ne zagotavlja samo v bodočnosti vse pogoje za ugoden razvoj italijanskega kmetijstva, temveč daje tudi možnosti za znaten izvoz v dežele sredozemskega bazena. Proizvodnja modre galice je pod vplivom znatno omejenih količin bakra, vendar se strokovnjaki trudijo, da proizvodnjo prilagodijo temu dejstvu tako, da ne bo zaradi tega prevelikega pomanjkanja. Znatne uspehe je v tej smeri dosegel kemični inštitut podjetja Montecatini v Novari pri preizkusih izdelkov, ki vsebujejo manjšo količino bakra.

— **Ureditev položaja občinskih in pokrajinskih tajnikov v Italiji.** Agit obvešča, da bodo ob uveljavljenju novih zakonitih predpisov tihočih se pravnega stanja občinskih in pokrajinskih tajnikov občinski tajniki vpisani v državni imenik, ki bo razdeljen na osem skupin oziroma stopenj. Vsaki občini bo dodeljen po njenem številu prebivalstva tajnik stopnje, ki bo odgovarjala stopnji, označeni v posebni imeniku dodani tabeli. Občninam, ki so sedeži pokrajine, zdravilišč, letovišč in turističnih krajev, kjer so važni javni uradi, znatne vojaške posadke, ki so središča industrije in trgovine, in so v finančnem položaju, da zmorejo brez težav za davko-

plačevalce večje izdatke, bo dodeljen tajnik neposredno višje stopnje. Tabela, ki določa stopnjo tajnikov za posamezne občine in določa njihove plače, navaja, da bo občinam z nad 100.000 prebivalci dodeljen tajnik prve stopnje s kvalifikacijo generalnega tajnika prvega razreda z začetno letno plačo 25.900 lir, ki se po štirih letih službovanja zviša na 27.800 lir in službenim dodatkom 8600 lir. Občninam, ki štejejo 65.001 do 100.000 prebivalcev bo dodeljen tajnik druge stopnje s kvalifikacijo generalnega tajnika drugega razreda in z začetno letno plačo 21.100 lir, ki se po četrh letih na 22.000 lir in po osmih letih na 23.900 lir. Službeni dodatek znaša 6.700 lir. Tajniki tretje stopnje so v občinah, ki štejejo 40.001 do 65.000 prebivalcev. Njihova začetna plača znaša 18.100 lir in službeni dodatek 5.100 lir. Tajnik četrte stopnje pripada občninam, ki štejejo 15.001 do 40.000 prebivalcev. Njegova začetna letna plača znaša 17.000 lir s službenim dodatkom 3.800 lir. Občine, ki štejejo prebivalcev od 8001 do 15.000 dobe tajnika pete stopnje, ki ima začetno letno plačo v višini 14.700 lir in službeni dodatek 3.100 lir. Tajnik šeste stopnje pripada občninam, ki štejejo 4001 do 8000 prebivalcev. Njihova začetna letna plača znaša 12.400 lir, službeni dodatek pa 2.300 lir. Občninam od 1001 do 4000 prebivalcev priteče tajnik sedme stopnje z začetno letno plačo 9700 lir in s službenim dodatkom 1900 lir. Tajnike osme stopnje imajo občine, ki štejejo manj kot 1000 prebivalcev, z začetno letno plačo 6.700 lir in službenim dodatkom 1.600 lir. Prvi imenik bo sestavljen in objavljen 180 dni po razglasitvi novega zakona.

— **Zaključek prodaje listkov tripartitanske loterije** bo po odredbi finančnega ministra polnočje 30. t. m. Nagraje bodice izžrebane 10. maja v Romi v veliki avli čde. za Ennio Aurino Visconti.

— **V viharju je umrl 16letni kadet** Dario Viola iz Merana. Šel je s tovariši na planine v okolici Bolzana, pa je nastal

Iz Ljubljane

— **Kakor da bo še snežilo.** Že nad teden dni piha dan za dnem precej močna burja, zato je še sorazmerno hladno. Zdjaj bi že smeli pričakovati toplejše vreme. Sedanje suho vreme je ugodno, ker omogoča poljska in vrtna dela. Na vrtovih je tu in tam zemlja že presuha za setev in saditev. V pretekli noči se je močneje pooblačilo, čeprav je še vedno pihala burja. Nam je bilo precej hladno in zdelo se nam je celo, da diši po snegu. Ker je burja še precej močna, smemo pričakovati, da bo zopet razgnala oblake, če ni v višjih plasteh že jug. Vendar ni več zanesljivo, da bo podobno vreme, kakršno smo imeli dolej, trajalo še delj časa.

— **Ribiški trg.** Danes so bili naprodaj le zabji kraki. Rib ni bilo, ker je zadnje dni močna burja na morju ustavila skoraj ves ribolov.

Sobota ob 18.30 PREMIERA VESELI TEATER

— **Zapirajte pipice pri plinskih napravah!** Odkar zaradi varčevanja in nepotrebnih porabe ni več plin strankam na razpolago ves dan in vso noč temveč z normalnim pritiskom samo od 7. zjutraj do 12. ure, od 13 do 16. ure popoldne in od 18 do 20. ure zvečer, se lahko dogodi zaradi odprtih pipic kaka nesreča med tistimi urami, ko je pritisk plina tako nizek, da ga sploh ni mogoče uporabljati. Med temi urami namreč, torej od 12. do 13. ter od 16. do 18. ure navzlic skrajne nizkemu pritisku še vedno prihaja toliko plina, da lahko postane nevaren, če je pipa odprta. Zato pa spet z vso resnobo opozarjamo vse odjemalce plina, da morajo do skrajnosti strogo paziti na to, da so pipice pri aparatih tudi ob času zapore plina zaprte. Prosimo odjemalce, naj vse svoje uslužbence in otroke neprestano opominjajo na zapiranje pipic. Upoštevajte do skrajnosti pravilo: **Zapri pipico tudi tedaj, če plin ne prihaja!**

— **Kompletno opremljeno stanovanje** dveh do treh sob s kuhinjo, kopalnico in vsemi pritiskinami v središču mesta nujno potrebuje mestno poglavarstvo. Prosimo, naj lastniki taka stanovanja takoj naznajo glavnemu vložišču v veži leve hiše magistrata.

— **Maksimalni cenik za dimnikarska dela** iz leta 1932, je še vedno v veljavi. Mestno poglavarstvo v Ljubljani obvešča občinstvo, da je vsako samovoljno zviševanje cen dimnikarskih del nedopustno in kaznivo.

— **Orgelski koncerti** so pri nas zelo redki, vendar vzbujajo veliko zanimanje, kadar so najavljeni. Med našimi umetniki na orglah uživa prvi sloves profesor Stanko Premrl, ki bo odigral v nedeljo, dne 19. t. m. ob pol 7. uri zvečer samostojni orgelski koncert v ljubljanski stolnici. Njegov spored obsega dela klasičnih in sodobnih avtorjev iz slovenske in italijanske glasbene literature. Na koncert opozarjamo. Predhodnja vstopnica v Knjižarni Glasbene Matice.

— **Zopet popolnoma nov devetnajsti program v »Veselim teatru«.** V soboto ob 18.30 bo premiera nadvse zabavnega novega programa, ki bo publiko brez dvoma zadovoljil. Nastopa celoten ansambel. Sodeluje Adamičev jazz. Na sporedu: Gorinšek: Pri telefonu, skeč Pravi moški, Verdijev kuplet, glasbena točka in senzacionalna enodejanka »Ojoj, štorcklje!« Prepričani smo, da bodo spremljale naš novi program prave salve smeha. — **Nedeljsko publiko opozarjamo**, da sta v nedeljo dve predstavi in sicer ob 16. in 18. uri. Predprodaja vstopnic v soboto ob 10. do pol 13. in od 16. dalje, v nedeljo pa od 10. ure do večera.

— **Druga javna produkcija Glasbene akademije** se bo vršila v ponedeljek 20. t. m. ob 18. uri v veliki filharmonični dvorani. Nastopili bodo slušatelji Glasbene akademije in Srednje glasbene šole z violinskimi, klavirskimi in solopjevskimi tečami. Sporedi, ki veljajo kot vstopnice, se bodo prodajali v ponedeljek v Matični knjigarni (Cena L. 3.—, za dijake L. 1.—).

— **Revna ženska** je izgubila v ponedeljek 13. t. m. pri odhodu opoldanskega

Iz pokrajine Gorizia

— **Nezgode.** 54letni Ivan Podgornik se je peljal na kolesu iz Sambassa proti Cerinzi Goriziani. Na nekem ovinku je padel na tla in si zlomil desnico. 17letni Marcel Lorenzon iz Gradisce si je pri delu v tovarni v Romansu poškodoval desnico, 48letni kmetovalec Franc Svolge iz Vipace 240 je med opravljanjem s konji dobil od vzne-mirjenega konja tako hudo brcno v trebuh, da je obležal nezavesten. Levico si je porazal 48letni mizar Anton Comici iz Gorizije, ko je žagal neko desko v svoji delavnici. Ponesrečenci se zdravijo v bolnici »Brigata Pavia« v Goriziji.

— **Gasilci** v Goriziji so odstranili požarno nevarnost s takojšnjo intervencijo v stanovanju barona Levesof Marcapelle v ulici Tunisi 1 in v stanovanju Antona Silli v ulici Leon 43.

Naše gledališče

DRAMA
Petek, 17. aprila, ob 15: »Konto X.« Izven. Znižane cene od 12 lir navzdol.
Sobota, 18. aprila, ob 17: »Ifigenija.« Izven.
Nedelja, 19. aprila, ob 14: »Jurček.« Mladinska predstava. Izven. Cene od 15 lir navzdol. — Ob 17.30: »Voda.« Izven. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol.

OPERA
Petek, 18. aprila: Zaprt.
Sobota, 18. aprila, ob 15: »Prodana nevesta.« Izven. Znižane cene od 15 lir navzdol.
Nedelja, 19. aprila, ob 14: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron.« Izven. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol. — Ob 17.30: »Orfej in Evridika.« Izven. Znižane cene od 18 lir navzdol.

Radio Ljubljana

SOBOTA, 18. APRILA 1942-XX
7.30: Poročila v slovensčini. 7.45: Pesmi in napevi — v odmoru (8.) napoved časa. 8.15: Poročila v italijanščini. 12.15: Klasični trio. 12.40: Sekstet Jandoli. 13: Napoved časa — poročila v italijanščini. 13.15: Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovensčini. 13.20: Včerajšnje in današnje lepe pesmi — orkester Cetra, vojni dirigent Barzizza. 14: Poročila v italijanščini. 14.15: Radijski orkester, vojni dirigent D. M. Šijanec — pisana glasba. 14.45: Poročila v slovensčini. 17.10: Nove plošče Cetra. 18: Inž. Nerima: Kemija v gospodinjstvu — gospodinjstvo predavanje v slovensčini. 19.30: Poročila v slovensčini. 19.45: Tercet Dobrsek 20: Napoved časa — poročila v italijanščini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovensčini. 20.30: Pesmi vojnega časa. 20.45: Prenos iz gledališča v Bologni: Verdi: Noč usode. V odmorih: Predavanje v slovensčini, zanimivosti v slovensčini. Poročila v italijanščini.

glas, kakor da se čudi:
— Govoriti z menoj? O čem pa?
— Madame, to je zelo resna zadeva. Včeraj, ko sem plesal z vami proti koncu večera, sem vam hotel povedati, pa si nisem upal. Ni bil pravi kraj — med ljudmi, v tistem vrvežu. Navzile vsej ljubeznosti, ki ste mi jo izkazovali... Plah sem in neroden, nisem si upal. Oprostite mi. Bil sem tako prevzet. Hočem vam povedati... zopet je območje ves blede in razburjen. Marijo Terezijo je zanimala ta iskrena zadeva in uprla je svoje krasne oči v mladeničeve.

— Ne povejte ničesar, češar bi ne mogla poslušati, — je dejala. — Sicer moram pa tudi jaz govoriti z vami. Moj mož se jezi, da tako pogosto zahajate k nam. On je nasilen in neznošen, in tako vas moram kljub vsej simpatiji, ki jo čutim do vas — da, iskreni, simpatiji — prositi, da bi ne zahajali več tako pogosto k nam.

Maurice Breuvery se je zdržnil in prebledel.

— Zakaj pa ne, madame? Kje tiči vzrok? Saj sem dostojen. Moja rodbina, moje ime nima na sebi nobenega madeža. Vaša gospa teta vam lahko pove. Hotel sem se v prvi vrsti obrniti na vas... toda dovolite mi, da zagovarjam svojo zadevo pred gospodom Versinom. Vem, da mi nisem simpatičen, toda tu gre za srečo mojega življenja. Ljubim vroče gospodično Deniso, ljubim jo iz vsega srca, ne dvomite o tem, madame. Čim sem jo zagledal, sem vedel, da jo bom ljubil in da ne vzamem nobene druge za ženo. Snodi mi je dovolila zasnubiti jo. Dejala mi je, da vam povem to danes zjutraj.

— Pred odhodom z doma je nisem videla, — se je posrečilo odgovoriti zbegani Mariji Tereziji.

— Nič ne de, madame, glavno je, da ste mi naklonjeni, kakor ste mi sami priznali. Bodite tako prijazni in spregovorite zame dobro besedo pri gospodu Versinu. Sicer pa pravkar prihaja sam z gospodično Deniso. Ah, vidim, da je že govorila z njim in da bo privolil.

Versin in njegova hči sta se res pojavila izza ovinka. Dekle je bilo nasmejano in zbegano.

Versin je stopil žarečega, nasmejanega obraza in iztegnjenih rok k Mauricu Breuveryju.

— No, dragi fant, moja Deniska mi je vse povedala.

Marija Terezija jih je gledala s prisljelnim nasmehom, nepremično in osuplo. V istem trenutku je vse tri sovražila. Sovražila je hčer, otroka, iz katerega se je bila tako hitro razvila ženska, ki je bila ljubljena, dočim je stala ona sama Marija Terezija ob strani in ki jo je nedvomno obsojala kot površno in brezpomembno ter ji ni odkrila svoje ljubezni. Še bolj je sovražila svojega vzročnega moža, srečnega v očetovskih čustvih, zadovoljenega, da je bil ljubosumen brez povišja in da mu kmalu ne bo treba biti več ljubosumen. Z divjo mrzno, ki jo do smrti ne bo ugasil v nji, je pa sovražila tega krepčnega in iskrenega mladeniča, ki ga ni mogla omamiti njena zmagujoča lepota, ki ni videl v nji ženske, temveč mater, iz katere hoče kmalu napraviti babico.

M A L I OGLASI

ALKOHOL
Je strup — medica zdravilo. To vam pordri Ambrozeva medica iz Medarne — Ljubljana, Zidovska ulica 6.

KUPIM MOTOR
200 do 300 kub. m. — Mesarija Zalar, Predmestje ulica št. 14, Ljubljana.

Inserirajte v »Slov. Narodu«

